

Warszawa, dn. 2018-04-10

mgr Zuzanna Małgorzata Bogucka

Nie-wizualne determinanty spójności i czytelności środowiska wybudowanego w kontekście relacji człowieka ze środowiskiem.

Wytyczne do projektowania i ewaluacji przestrzeni miejskiej

STRESZCZENIE ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

Pierwsze zagadnienie zawarte w tytule rozprawy dotyczy niewizualnego doświadczania czytelności i spójności środowiska wybudowanego przez użytkowników. Drugie odnosi się do weryfikowania i ewaluacji efektów procesu projektowania architektonicznego i urbanistycznego z perspektywy jakości życia użytkowników środowiska wybudowanego. Dotyczy to w szczególności czytelności i spójności środowiska wybudowanego odbieranych w przekazie pozawzrokowym. W analizie obydwu zagadnień wykorzystano studia przestrzennego funkcjonowania osób niewidomych i niedowidzących.

Dwa człony tytułu rozprawy dzielą ją na dwie części. W pierwszej (rozdziały II – IV) głównym celem było określenie wskaźników niewizualnej czytelności i spójności środowiska wybudowanego z perspektywy użytkowników. Przeanalizowano ich związek z jakością życia w mieście i jakością architektury. Wykazane zostało, że uwzględnianie ich w podejmowaniu decyzji projektowych pozwala ustalać czy proponowane rozwiązania podnoszą jakość środowiska wybudowanego mierzoną jakością życia wszystkich użytkowników.

Głównym celem drugiej części rozprawy była analiza wykorzystywania w procesie projektowania architektonicznego i urbanistycznego wiedzy o niewizualnym doświadczaniu środowiska. W rozdziałach V – VII zbadano wykorzystywanie perspektywy użytkowników w procesie projektowania. Omówiono: 1) założenia teoretyczne i determinanty efektywności, 2) diagnozę stanu obecnego w praktyce projektowej i 3) wytyczne do wykorzystywania perspektywy użytkowników w procesie projektowania. W V i VI rozdziale przeanalizowano trzy stadia – poziomy wykorzystywania perspektywy użytkowników w procesie projektowania: 1) uwzględnianie perspektywy użytkowników, 2) włączanie użytkowników w proces projektowania, 3) prowadzenie badań perspektywy użytkowników w procesie projektowania. Rozdział VII przedstawia wytyczne do efektywnego włączania badań perspektywy użytkowników w proces projektowania architektonicznego i urbanistycznego. Badania niewizualnego doświadczania środowiska wybudowanego omówiono w szerszym kontekście metodologii badań towarzyszących procesowi projektowania.

Rozprawę zamyka podsumowanie (VIII) zawierające wnioski z obydwu części oraz kierunki dalszych badań.

Słowa kluczowe: czytelność i spójność, fenomenologia w architekturze, percepcja pozawzrokowa, proces projektowania, projektowanie uniwersalne, projektowanie oparte na danych naukowych, projektowanie partycypacyjne, badania w procesie projektowania.

Bogucka
E. Kurysiewicz